

Gf.IV.30.446/2014/5.

A Debreceni Ítéltábla a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adóigazgatósága (CÍME, ügyintéző: dr. Papp László jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME.) felperesnek -, a Jenei és Társa Ügyvédi Iroda (CÍME., ügyintéző: dr. Jeleni Imre ügyvéd) által képviselt I.R. ALPERES NEVE I.R. ALPERES CÍME) I.r. és a SINKÓ & BÓDIS Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: dr. Bódis Károly ügyvéd) által képviselt II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME) II.r. alperesek ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2014. május 29. napján meghozott 13.G.15-13-040122/20. számú ítélete ellen a felperes által 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy az I-II.r. alperesek mint a **KFT1.** „f.a.” (CÍME., Cg...) volt vezető tisztségviselői a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 15 100 000 (Tizenötmillió-egyszázezer) Ft-tal és az I.r. alperes magatartása miatt további 9 750 000 (Kilencmillió-hétszázötvenezer) Ft-tal csökkent.

Kötelezi az I-II.r. alpereseket, hogy egyetemlegesen 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 50 000 (Ötvenezer) Ft első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra - a megjelölt határidőn belül, módon és számlára - 36 000 Ft elsőfokú és 48 000 (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2003. december 29. napján az alperesek megalakították a Cg.... cégjegyzékszámom bejegyzett **KFT1-et** (a továbbiakban: adós), amelynek az alapításától kezdődően 2009. november 2. napjáig önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselői is voltak. Ezt követően az adós 2010. november 3. napján közzétett felszámolási eljárásának megindításáig az I.r. alperes volt az önálló cégjegyzési joggal rendelkező vezető tisztségviselő.

2008. december 30. napján az adósnak már 762 882 Ft köztartozása állt fenn a felperes jogelődjével szemben, melynek összege 2009. december 31. napjáig 4 081 444 Ft-ra növekedett. Az adós 2008. december 31-i fordulónapra elkészített éves beszámolójának az adatai szerint a 20 940 000 Ft pénzeszközével szemben 15 252 000 Ft rövid lejáratú

kötelezettsége állt fenn. Ez a pénzeszköz 2009. január 2-án 490 000 Ft-ra csökkent, mivel az I.r. alperes a cég nevében kötött kölcsönszerződésben 20 450 000 Ft kölcsönt nyújtott **CS.CS.** magánszemély részére. E szerződés miatt 8 fő teljes és 1 fő részmunkaidős alkalmazott járulékának és munkabérének a kifizetésére a fennmaradó pénzeszköz már nem volt elegendő.

Az I.r. alperes **CS.CS.** részére - aki személyes ismerőse volt - azért adott kölcsönt, hogy külföldön esetlegesen közös üzleti vállalkozásba fogjanak, ott ingatlant vásároljanak és üdültetéssel foglalkozzanak. 2009. tavaszán az I.r. alperes számára nyilvánvalóvá vált, hogy nem fog megvalósulni a közös üzleti vállalkozás, ezért visszakérte **CS.CS.-től** a tartozást, aki a pénzt egy összegben nem fizette vissza, de amikor az adósnak bizonyos pénzösszegekre szüksége volt, kisebb összeget visszafizetett. Az I.r. alperes - ennek ellenére - további kölcsönszerződéseket is kötött vele, amely alapján 2009-ben összesen 38 840 000 Ft kölcsönnyújtására került sor, ebből összesen 13 990 000 Ft került visszafizetésre.

A Nyíregyházi Törvényszék a .../4. számú ítéletével **CS.CS.-t** 24 850 000 Ft tőke, 3 076 196 Ft ügyleti kamat és a tőkeösszeg után 2011. február 19. napjától számított késedelmi kamat, valamint 635 000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

2008. május 5-én az I.r. alperes a felperes jogelődjénél az adóst terhelő 2 601 000 Ft áfa részletekben történő megfizetésének az engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő arra hivatkozással, hogy az adó egy összegű megfizetése esetén az adós működése ellehetetlenül.

2009. április 16-án a felperes jogelődje ... számú adóigazolásában az adós kérelmére - a Széchenyi kártya hitelkeret meghosszabbítása céljából - igazolást adott ki arról, hogy az adóalanynak 2009. április 10. napján nyilvántartott adótartozása, adók módjára behajtandó köztartozásai és végrehajtásra átadott köztartozása nincs. Az igazolásban rögzítésre került az is, hogy ez az igazolás nem szolgál bizonyítási alappal a tartozás beszedésére irányuló eljárásokban, továbbá a megjelölt felhasználási célon kívül másra nem használható fel.

A II. alperes - aki ebben az időszakban az I.r. alperes házastársa volt - tényleges ügyvezetői feladatokat nem látott el, mivel az I.r. alperes nem engedett betekintést számára az adós ügyeibe.

2009. szeptember 28-án került kézbesítésre az I.r. alperes részére az az értesítés, amely szerint az adóssal szemben 2006. évre az adóhatóság ellenőrzést végez, és amelynek eredményeként az adózó terhére 3 603 683 Ft adókülönbözet került megállapításra, amely adóhiánynak minősül. Mivel az adózó javára társasági adó és különadó adónemekben 533 000 Ft adókülönbözet került feltárássra, az adóhiány után 1 802 000 Ft adóbírság, az adólevonási kötelezettség elmulasztása miatt 1 195 000 Ft mulasztási bírság került kiszabásra, továbbá 2 814 000 Ft késedelmi pótlék felszámítására is sor került.

A felperes jogelődjének 2010. június 4. napján előterjesztett kérelmére a Nyíregyházi Törvényszék (korábbi elnevezése: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság) .../3. számú

végzésével megállapította az adós fizetéseképtelenségét, a felszámolási eljárás kezdő időpontja 2010. november 3. napja.

Az adós felszámolási eljárásában a Nyíregyházi Törvényszék a 40. sorszámú - 2013. október 25. napján jogerőre emelkedett - záróvégzésében megállapította, hogy a felszámolási eljárásban a hitelezői igények kielégítésére és a felszámolási költségekre a fedezet a Nyíregyházi Törvényszék .../4. számú ítélete alapján a **CS.CS-val** szemben fennálló 24 850 000 Ft tőke és 3 079 196 Ft ügyleti kamat követelés, amelyet a hitelezőkre engedményezett azzal, hogy a felszámolót nem terheli kezési felelősség. A felperesnek a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igénye az engedményezéssel 100%-ban kielégítésre került. A követelés felosztása alapján a felperes **CS.CS-val** szemben végrehajtási eljárást kezdeményezett 9 305 722 Ft tőke vonatkozásában, amely jelenleg is folyamatban van. Magyarországon **CS.CS.** nem rendelkezik ingatlan tulajdonnal, a tulajdonát egy TÍPUS1 évjáratú személygépkocsi képezi - a **ZRT NEVE.** javára bejegyzett opcióval terhelt, melyet végrehajtási eljárásban lefoglaltak - valamint egy 1969 évjáratú TÍPUS2 típusú személygépkocsi, amely 2006. augusztus 11-én kivonásra került a forgalomból. 2012-ben **CS.CS.** évi bruttó 134 737 Ft jövedelemről nyújtott be adóbevallást.

A felperes a módosított kereseti kérelmében „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. §-ának (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperesek „A gazdasági társaságokról” szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. §-ának (3) bekezdésében foglalt kötelezettségeiket megszegve az általuk képviselt társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyva nagy összegű kölcsönt adtak és ezzel a társaság vagyonát 15 100 000 Ft-tal, míg az I.r. alperes további 9 750 000 Ft-tal csökkentette.

Az I.r. alperes a felperes keresetének az elutasítását és perköltségében való marasztalását kérte. Állította, hogy az adós a kölcsönök nyújtásakor nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, ezt a 2009. április 16-án keltezett adóigazolásában a felperes maga is elismerte. Hivatkozott arra is, hogy a likviditási problémák csak 2009. szeptember 16. napját követően kezdődtek, ugyanis ekkor szerzett tudomást az adóhatósági ellenőrzésről.

A II.r. alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy nem volt tudomása az I.r. alperes tevékenységéről, tényleges ügyvezetési feladatokat nem látott (láthatott) el, ezért vezető tisztségviselőként a felelőssége nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét elutasította és kötelezte őt az alperesek javára perköltség megfizetésére. A döntését azzal indokolta, hogy bár 2008. májusától a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete fennállt az adósnak - így a **CS.CS.** részére nyújtott 20 450 000 Ft-os kölcsönszerződés megkötésekor is - azonban a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősség megállapításának emellett az is az egyik feltétele, hogy az adós vagyonában vagyoncsökkenés következzen be. Megállapította, hogy ez a feltétel a kölcsönszerződés megkötése miatt azért nem áll fenn, mert az adós mérlegében a kölcsön követelésként nyilvántartásba került. A felszámolási eljárásban pedig a **CS.CS-val** szemben fennálló követelésnek „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény

(rég. Ptk.) 328. §-ának (1) bekezdése szerinti engedményezése folytán a felperes hitelezői igénye kielégítésre került, ezért az alperesek felelőssége megállapításának a feltételei nem állnak fenn.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben a sérelmezett határozat megváltoztatását és az alperesek kereseti kérelme szerinti felelősségének a megállapítását és perköltsége megfizetésére kötelezésüket kérte.

Állította, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta „A számvitelről” szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) 55. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat, amely alapján a felszámolási zárómérlegben a felszámoló a rendelkezésre álló adatok alapján határozta meg a **CS.CS-val** szemben fennálló követelés értékét. A végrehajtási eljárás hiánya miatt ugyanis nem állt rendelkezésre olyan információ, amely alapján ez követelés értékvesztés címén leírható lett volna. A peres eljárásban azonban igazolta, hogy a követelés **CS.CS-val** szemben a végrehajtási eljárásban nem érvényesíthető, ezért igazolta az alperesek felelőssége megállapításához szükséges feltételeket. Sérelmezte, hogy a követelés értékvesztése megállapításának az elmaradását az elsőfokú bíróság az alperesek mint károkozók javára értékelte.

Az I.r. alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

A II.r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását - lényegében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján - és a felperesnek a másodfokú perköltségében való marasztalását kérte.

Az ítéletábrának a Pp. 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

A fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához releváns tények és körülmények tekintetében a peres felek bizonyítási indítványainak megfelelően - eljárási szabálysértés nélkül - lefolytatta a bizonyítási eljárást. Az így megállapított tényállás alapján azonban helytelen jogi következtetésre jutott.

A felperes a módosított kereseti kérelmében a Gt. 30. §-ának (3) bekezdése és a Cstv. 33/A. §-a alapján az alperesek mint vezető tisztségviselők felelősségének a megállapítását kérte, marasztalás iránti kereseti kérelmet nem terjesztett, nem is terjeszthetett elő a Cstv. 33/A. §-ának (7) bekezdése alapján. Az adott esetben ugyanis a marasztalás feltételei még nem állnak fenn, mivel a felszámolási eljárásban nem született közbenső mérleg és a Cstv.

e bekezdésénél nem írja elő azt, mint amit a Cstv. 63/A. §-ában, tehát a zárómérleg nem azonos a közbenső mérleggel.

A Cstv.-be a 2006. évi VI. törvény 14. §-ával beiktatott 33/A. §-ának (1) bekezdése a vezető tisztségviselők felelősségének megállapításához a magyar jogban korábban ismeretlen jogintézményként olyan kétlépcsős eljárást vezetett be, amelyben „első lépcsőben” csak a volt vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítására kerülhet sor, míg ezt követően - az eljárás ketté osztása miatt - kérheti csak a hitelező a Cstv. 33/A. §-ának (6) bekezdése alapján a felszámolási eljárás jogerős lezárását követő 60 napos jogvesztő határidőn belül - ki nem elégített követelése erejéig - keresettel a bíróságtól a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti perben jogerősen megállapított felelősség alapján az adós volt vezetőjét a követelésének kielégítésére kötelezni.

E koncepcionális szabályozásból az következik, hogy a megállapítási perben a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti feltételek fennálltat kell (lehet csak) vizsgálnia a bíróságnak. Ezért az elsőfokú bíróságnak az az ítéleti megállapítása, hogy az adós felszámolási eljárását befejező záróvégzés alapján a felperes bejelentett hitelezői igénye a régi Ptk. 328. §-ának (1) bekezdése és 331. §-a alapján kielégítésre került, nem helytálló. Annak vizsgálata ugyanis, hogy a záróvégzés alapján a felszámolási eljárásban a felperes hitelezői követelése kielégítésre került-e, nem a megállapítási per tárgya, annak vizsgálatára a marasztalási perben kerül sor. Ez pedig azt jelenti, hogy erre hivatkozással nem utasítható el a felperesnek az alperesek Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerint felelősségének a megállapítása iránt előterjesztett kereseti kérelme.

Az elsőfokú bíróság az alperesek felelősségének a megállapításához szükséges feltételek vizsgálatát követően az ítélete indokolásában megállapította, hogy a fizetésektelenséggel fenyegető helyzet a **KFT1**. „f.a.” vonatkozásában már 2008. májusában fennállt, valamint azt is, hogy a **CS.CS.** részére biztosíték nélkül kölcsönök nyújtása, olyan vezető tisztségviselői magatartások voltak-e, amelyeknél a hitelezői érdekek figyelmen kívül maradtak.

Az ítélet tábla is egyetért ezekkel a megállapításokkal, az megfelel az e perekben kialakult bírósági gyakorlatnak. Helyesen utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a II.r. alperes arra hivatkozással, hogy névlegesen látott csak el ügyvezetői feladatokat, erre hivatkozással nem mentesülhet a felelősség megállapítása alól.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának ezekkel a megállapításaival szemben az alperesek nem terjesztettek elő fellebbezést, ezért az ítélet táblának azt kellett vizsgálnia, hogy helytálló-e az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a gazdálkodó szervezet vagyonában azért nem következett be vagyonsökkenés, mert az adós éves beszámolójában **CS.CS.** magánszeméllyel szembeni követelésként került kimutatásra a kölcsöntartozás összege.

Az ítélet tábla megállapítása szerint ez általánosságban nem jelenthető ki, ugyanis minden esetben csak a konkrét tényállás adatai alapján dönthető el az, hogy a gazdálkodó szervezetnél ténylegesen bekövetkezett-e a vagyonsökkenés. A Számv.tv. 8-9. §-ai,

valamint 19. §-ának (3) bekezdése alapján a mérleg összeállításánál azt kell szem előtt tartani, hogy az eszközök és források, valamint a mérlegfőösszege közötti összefüggések (a mérlegfőösszeg = eszközök összesen = források összesen) feltételnek megfeleljen. A mérlegre a Számv.tv. 71. §-ának (2) bekezdése alapján előírt tagolás szerint mind a követelések, mind a gazdálkodó szervezetek pénzeszközei ugyanazon az eszközoldalon szerepelnek, ezért általánosságban az a megállapítás, hogy a mérleg „végösszege” nem változik, igaz. A per eldöntése szempontjából azonban nem ezt a feltételt kellett vizsgálni, hanem azt, hogy az alperesek azzal a magatartásukkal, hogy az adós fizetése képtelenséggel fenyegető helyzetben szerződést biztosító mellékkötelezettség nélkül az adós pénzeszközeit a megtérülés szempontjából bizonytalan szerződés alapján kifizették, elő állt-e az a helyzet, amely olyan vagyonsökkenést okozott, mely miatt az adós hitelezőinek az érdekei veszélybe kerültek.

A vagyonsökkenés mint objektív eredmény bekövetkezésének vizsgálata körében ugyanis nem lehetett volna figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a Cstv. az adós aktív, tehát a hitelezők követeléseinek kielégítésére alkalmas vagyont védi.

Az adós aktív vagyonának változását pedig nem csupán a számviteli szabályok szerinti mérlegelv alapján kell megítélni, hanem annak tükrében, hogy a hitelezői igények kielégítésének alapjául szolgáló felszámolási vagyon összetétele hogyan változott.

Lehetséges ugyanis, hogy az alperesi magatartások következtében az adós eszközei és tartozásai ugyanolyan mértékben csökkentek, azonban az aktív vagyonelemek összességének csökkenésével a hitelezők helyzete, a követeléseik megtérülésének esélye számottevően romlott (Győri Ítéltábla .../5. számú eseti döntése).

Azt az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a kölcsönszerződés megkötése miatt 2009. január 2-án az adós pénzeszköze 490 000 Ft-ra csökkent, amely az adós által ebben az időpontban foglalkoztatott munkavállalók járulékának és munkabérének a megfizetésére sem volt elegendő, valamint, azért állt már fenn 2008. májusában a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet, mert a felperes jogelődje követelésének egy összegű kifizetése már ekkor is a társaság működésének az ellehetetlenülését eredményezte volna.

A **KFT1.** „f.a.” vonatkozásában ezek alapján megállapítható, hogy a mérlegadatokkal szemben ténylegesen olyan vagyonsökkenés következett be, amely az alperesek felelősségének megállapítása alapjául szolgálhat. Ez támasztja alá az a tény is, hogy a **CS.CS-val** szembeni végrehajtási eljárás nem vezetett eredményre, a felperes követelése abban az eljárásban semmilyen összegben nem térült meg.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes módosított kereseti kérelmének megfelelően megállapította az alperesek Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségét.

A fellebbezés eredményre vezetett, ezért az ítéltábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az alpereseket kötelezte a felperes számára az első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére, amelynek összegét a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi

költségekről" szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései alapján, figyelemmel a Kúria 1/2013. PJE jogegységi határozatában foglaltakra is, amely szerint a megállapítási per meg nem határozható pertárgy értékűnek minősül.

A felperesnek „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. §-a (1) bekezdésének c) pontjában megállapított teljes személyes illetékmentessége folytán az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján kötelesek az alperesek az állam által előlegezett és az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 42. §-ának (1) bekezdése, valamint 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére.

Debrecen, 2015. január 30.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -